

Kunstnerbænke på Femø

Hanne Norup Carlsen

Poul Dueholm, Brit, Emil

Lisbeth Graae

Yvonne Nielsen

Kirsten Kinnerup

Lotte Madsen

Anne Katrine Grube Pedersen

Anne Katrine Grube Pedersen

Annelise Svensson

Julie Bisted Jacobsen

Birgit Sten Jensen

Ritta Zenia Pedersen

Tilo Scheurmann

Edith Andersen

Bente Hougård Birthe Jensen, (DeNi)

Kaj Larsen

Poul Esting

Birthe Jespersen

Kirsten Kinnerup Meisner

Lisbeth Langholt

Birgit Jensen

Alice Scheel og Manuela Nørgaard

Jens Bohr

Lissi Maj Simonsen

Claus Gress

Kaj Larsen

Poul Esting

På Femø har vi gang i et grønt bænkeprojekt. Femø-bænken er designet af Kaj Larsen, Femø, der sammen med Arne Andersen, Femø, har lavet 27 bænke. De er opstillet rundt omkring på øen. For-skellige kunstnere og øboere har malet bænken, og mange har ydet sponsorat til materialerne. De grønne kunstnerbænke er offentlige bænke til hvil og smil for alle. Blandt turisterne er der ligefrem gået sport i at finde de mange sjovt og vidt forskelligt dekorerede bænke.

Annelise Svensson

40 år med de danske småøer

Kommentar af Dorthe Winther

Foråret er over os. Det er blevet lysere og lunere, de første blomster stikker næsen op over jorden, og fuglene synger, så det er en lyst. Og med foråret følger en spirende optimisme. Det kan da ikke gå helt galt – alt det der i vinterens mørke så så trist og uløseligt ud. Nu vil kreditforeningerne bestemt igen låne penge ud til øerne, så huse kan blive solgt, uanset at de ikke koster 2 mil. kr., og nye tilflyttere vil få mulighed for at nyde ø-livet. Forhåbentlig får vi en lang og varm sommer, så masser af danskere vælger at holde ferie i Danmark og dermed besøger de danske småøer.

40 år med småøerne

Det er altid gået i bølger, det kan man konstatere i det jubilæumsskrift, som pryder midtersiderne i dette nummer af Ø-posten. Bl.a. var en øget flytning fra land til by en af årsagerne til at Ø-sammenslutningen blev startet – præcis som vi ser i dag. En anden årsag var Miljøministeriets såkaldte „Sorte Notat“, der forudså, at øer under 500 indbyggere ingen fremtidsudsigter havde – præcis som i dag, hvor fremtidsforskere fremmaner mantraet: Luk småøerne! Der er intet nyt under solen.

Og så er der det med optimismen igen: Vi er her stadig – småøerne ligger stadig som smukke levende helårs-samfund rundt om i Danmark – stadig trængte på bl.a. færgedriften, den offentlige service og befolkningstal – men kampgejsten er her altså stadig og vi går ikke op. Måske er det bare sådan, at øboere er smukke i modvind!

Ju-bi-40 – høring

Den politiske bevågenhed er gennem årene ikke blevet mindre. De danske småøer har nydt godt af folketingspolitikernes opmærksomhed, og det er også denne bevågenhed, der nu resulterer i en høring – en jubilæumskonference om småøerne, der afholdes i Landstingssalen i Folketinget den 26. marts – 40 år og to dage efter at S sammenslutningen af Danske Småøer blev stiftet på Strynø i 1974. Høringen arrangeres i samarbejde med Udvalget for Småøer, der velvilligt er gået ind i arrangementet.

Færger og rammebetingelser

Temaerne for høringen er velkendte – færger og rammebetingelser. Vi har inviteret de to ministre inden for hvert sit område – Øernes Minister Carsten Hansen og Økonomi- og Indenrigsminister Margrethe Vestager til at deltage i debatten.

Men hvorfor nu færger igen – igen? Ja for alle øboere er svaret jo enkelt – fordi det er vores landevej. Uden en god, stabil, regelmæssig og billig færgedrift til småøerne er det svært at fastholde attraktive helårsbeboede øer.

Jamen er der efterhånden ikke styr på den færgedrift – kunne nogen måske fristes til at spørge. Det kunne man ønske, men når man i disse dage ser rundt i Danmark – så er der COWI-brugerundersøgelse af færgedriften i Lolland Kommune, som man som øboere endnu ikke rigtig ved, hvad skal bruges til (besparelser kommer man jo nemt til at tænke på), en ny færge til Nexselø i Kalundborg Kommune, som trods statstilskud viser sig at blive en ombygget gammel Agersø-færge, som jo kunne være en fin ide, men måske viser sig at blive for dyr at sejle med samt manglende afløserfærge til bl.a. Agersø og Omø i Slagelse Kommune.

Der ud over er der så „mavepinen“ hos øboerne, hver gang ø-kommunerne skal lægge deres stramme budgetter – går det ud over færgedriften? For statstilskuddet til kommunernes færgedrift er jo ikke øremærket.

Så jo, der er stadig nok at tage fat på – og det samme gælder rammebetingelser med bl.a. strandbeskyttelseslinje, bredbånd og mobildækning og offentlig service.

Vi glæder os til en spændende dag og sender en stor tak til Udvalget for Småøer, som har villet stille op som medarrangør af en jubilæumshøring. Dagen i Folketinget afsluttes med en jubilæumsreception.

Jubilæumsgeneralforsamling

Den 24. maj fejrer vi igen de „40 år med småøerne“ med en ekstra festlig generalforsamlingsweekend, på Strynø, hvor Ø-sammenslutningen stiftedes i 1974. Alle øboere, ø-venner, tidligere ansatte

og samarbejdspartnere inviteres til festlig reception på sekretariatet lørdag eftermiddag. Vi håber, at rigtig mange lægger vejen forbi Strynø.

Velkommen til Småøernes turismeambassadør

Som man kan læse andet sted i Ø-posten har vi ansat Britta Leth som ny turismeambassadør, og dermed skyder vi projektet „27 småøer med store oplevelser: Etablering af ø-turisme-ambassadør“ i gang.

Projektets formål er primært at øge kendskabet til turismeoplevelser på øerne blandt relevante målgrupper og øge forbruget blandt turister og dermed sikre øget omsætning for øernes turismeaktører. Britta skal arbejde med business to business – markedsføring, salg af pakketure til grupper, øge kendskab til efterspørgselsiden, således at indsatsen kan målrettes bedst muligt, samt virksomheds- og kompetenceudvikling blandt turismeaktørerne på øerne.

Velkommen til, Britta. Vi glæder os til samarbejdet.

Helårsbeboelse i sommerhuse

I Danmark må man kun bo i sit sommerhus om sommeren. Fra 1. oktober til 31. marts er det kun tilladt at overnatte i sommerhus i forbindelse med kortvarige ferieophold.

**Bliv støttemedlem af
Sammenslutningen
af Danske Småøer**

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året. Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaoer.dk, hvis det har interesse! Du kan også tilmelde dig nyhedsbrevet fra De Danske Småøer og se flere ø-nyheder på www.danske-smaaoer.dk.

Der er dog undtagelser. Man må bo i sit sommerhus hele året, hvis man har ejet sit sommerhus i otte år og har ret til folkepension, er førtidspensionist, er efterlønsmodtager, modtager fleksydelse eller er 60 år og er gået på pension. Der er dog lempeligere muligheder for helårsbeboelse i sommerhuse på de små øer. Miljøministeriet henstillede i 1986 til kommunalbestyrelserne om at være mere imødekommende med at meddele helårstilladelse til ejere af sommerhuse i sommerhusområder på de små øer. Denne henstilling gælder fortsat.

Men denne lempelse gælder ikke for lejere af sommerhuse. Orø Beboerforening har rejst denne problematik overfor Miljøministeriet. Daværende Miljøminister Ida Auken har svaret, at hvis man ville ændre planloven, kunne det ske ved at indsætte et nyt stk. i planlovens §40, der muliggør dispensation til lejeres helårsbeboelse i sommerhuse i sommerhusområder på de små øer. Hun har efterfølgende bedt Naturstyrelsen om at undersøge, om det er muligt og hensigtsmæssigt at foretage en lempelse af dispensationsbestemelsen for lejere på de små øer. Det er der endnu ikke kommet svar på, men spændende bliver det da at se, hvad man i Naturstyrelsen kommer frem til. Herefter er det jo så en politisk beslutning, som vi i Ø-sammenslutningen skal drøfte, hvordan vi vil forholde os til.

*

Nyhedsbrev

Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet fra S sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaaoer.dk

Færgesekretariat

KL har nu omgjort sin beslutning om, at et kommende færgesekretariat for små-ø-færgerne skal ligge i Danske Havne. Hvor det så kommer til at ligge, vides endnu ikke. Ej heller om Småøernes Færgeselskaber kommer til at spille en aktiv rolle heri.

dw

Stædighed belønnes

Her på Sejerø har Ella Rasmussens stædighed båret frugt. Ella blev valgt ind i kommunalbestyrelsen og har fået et par store udvalgsposter i både socialudvalget og ældre- & sundhedsudvalget foruden en plads i Havneudvalget og i Ø-udvalget.

Ella sad i kommunalbestyrelsen i vores gamle kommune Bjergsted, men har siden kæmpet for en plads i vores nye storkommune Kalundborg, hvilket så lykkedes denne gang. Ella har hermed bevist at det kan lade sig gøre selvom man bor på en småø. Det er vi selvfølgelig glade for på Sejerø.

Lone Nielsen, Sejerø

40 år med Småøerne

Generalforsamling & jubilæumsreception i Ø-sammenslutningen

Årets generalforsamling i S sammenslutningen af Danske Småøer afholdes på Strynø i weekenden den 23.-25. maj 2014. Selve generalforsamlingen foregår lørdag formiddag fra 9-12, og her er alle øboere velkomne. Værtsøen sørger dog kun for indkvartering af max. 2 repræsentanter fra hver ø. Der udsendes invitationer til ø-repræsentanterne i slutningen af marts.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være sekretariatet i hænde senest den 10. maj.

Samtidig markerer vi Ø-sammenslutningens 40 års jubilæum ved en festlig reception lørdag eftermiddag.

Der er „Åbent hus“ – eller rettere festtelt – på Smakkecenterets naturcamping-plads uden for sekretariatet.

Receptionen afholdes mellem 13.45 og 16.30. Vi glæder os til at se øboere og øvenner!

En øbo i Bruxelles

Vi har stillet Line Munk Olsen fra Endelave nogle spørgsmål om det at have ø-livet med i bagagen, når turen går fra en småø og ud i den store verden.

Hvornår boede du på Endelave?

Jeg boede på Endelave, indtil jeg valgte at tage på efterskole i 9. klasse. Siden er jeg kommet der meget i weekender og ferier.

Hvad husker du som det bedste – og det værste ved at bo på Endelave?

Der er jo fordele og ulemper ved alt, men jeg synes i bund og grund at fordelene ved ø-livet langt overgår ulemperne. En af fordelene ved ø-livet er, at alle kender alle, og der er måske et andet nærvær og en anden omsorg for hinanden i forhold til, hvad man ville finde i større byer. Når jeg ser tilbage, så er det ordet „tryghed“, der først falder mig ind. Det, at man som barn kan have hele øen som sin legeplads og føle sig i gode hænder overalt.

Jeg har desuden været heldig at vokse op på Endelave på et tidspunkt, hvor vi var en del børn og unge, så der manglede aldrig legekammerater. Skolegangen på Endelave har været helt fantastisk. Pga. de lave klassekvotienter er der plads til fokus på den enkelte elevs læring. Det blev tydeligt, da jeg og 4 andre skolekammerater begyndte i 8. klasse på fastlandet. I de fleste fag var vi fagligt langt foran vores nye klassekammerater.

Det er selvfølgelig en klar ulempe at skulle flytte hjemmefra i en tidlig alder pga. ungdomsuddannelse, men jeg synes egentlig, at vi var godt forberedte på livet som udeboende, og det giver en stor modenhed. I 8. klasse pendlede jeg frem og tilbage mellem Endelave og Horsens, og der er det klart, at transporttiden og afhængigheden af en færge besværliggør det sociale liv. Det var blandt andet derfor, jeg valgte efterskole i 9. klasse.

Hvad består dit arbejde i EU af?

Mit arbejde består bl.a. i at følge to af Parlamentets stående udvalg, for det medlem jeg arbejder for. Lige i øjeblikket er det International Handel og Udenrigsudvalget. Det er to meget spændende udvalg, i International Handel beskæftiger vi os for eksempel pt. med forhandlingen af den (måske) kommende handelsaftale mellem EU og USA. Mit arbejder omfatter derudover udarbejdelse af ændringsforslag til betænkninger, skriftlige spørgsmål til EU-Kommissionen og Rådet, møder med diverse interessegrupper, deltagelse i de månedlige Plenarsamlinger i Strasbourg, udarbejdelse af taler, research og pres-sarbejde. Der er sjældent to dage, der er ens.

Hvad bragte dig til Bruxelles?

Jeg kom i sin tid til Bruxelles, da tidligere folketingsmedlem Bent Hindrup var flyttet til Endelave og netop var blevet medlem af Europa-Parlamentet. Han havde brug for en praktikant, og jeg var med det samme klar til at tage af sted og lægge det speciale jeg var i gang med væk for et stykke tid. Siden er det gået slag i slag med forskellige ansættelser i Parlamentet.

Har du forbindelse til din hjem-ø Endelave?

Jeg har i høj grad forbindelse til Endelave i dag. Mine forældre bor stadig på øen, og jeg har overtaget min mormors hus, som vi er i fuld gang med at sætte i stand, så mange af mine ferier tilbringes derfor derovre.

Endelave er det sted, hvor jeg kan koble helt af og stresser ned efter en tid lidt for travl hverdag. Skuldrene falder på plads i det øjeblik, jeg sætter fødderne på øen, og for mig vil Endelave altid være „hjem“. På et tidspunkt vil jeg meget gerne flytte tilbage, men jeg er endnu ikke helt færdig med Bruxelles.

Kan du se nogen fordel ved at have rod på en småø?

Jeg tror, man som øbo lærer at se muligheder i stedet for begrænsninger. For eksempel kan det manglende kulturtilbud være en ulempe, men det synes jeg, øboere i meget stort omfang er gode til at opveje med det rige foreningsliv, der findes på mange øer.

Efter min mening giver opvæksten på en ø på mange måder en større selvstændighed. Den får vi dels gennem skolen, hvor vi er vant til at arbejde i et lokale med flere klasser samlet og selvfølgelig også i og med, at vi som unge flytter hjemmefra ret tidligt.

Endelig mener jeg, at vi (ofte) er gode til at samarbejde på tværs af alder og uddannelse.

Har småøerne en fremtid?

Jeg synes bestemt, at småøerne har en fremtid, og jeg kan kun opfordre folk til at bosætte sig på vores øer! De har et stort potentiale både for turisme men også i høj grad for iværksætteri. Det er dejligt at se, hvordan der i disse år kommer flere og flere specialiteter fra øerne, og jeg tror, at det er vejen frem, så vi bedre kan placere os på landkortet. Man skal ikke glemme, at øerne er en del af den danske kulturarv, som det i den grad er værd at bevare.

ls

Line Sophie Munk Olsen

Født d. 24. juni 1976 i Horsens.

Opvokset på Endelave.

Uddannet Cand. ling.merc. i 2005 ved Aarhus Handelshøjskole.

Arbejder på 10. år i Bruxelles,

p.t. som assistent for det britiske

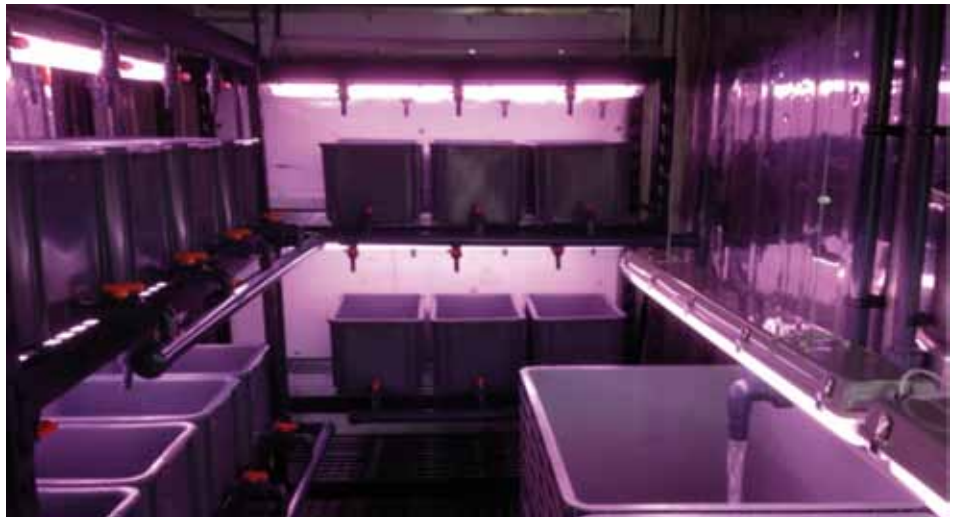
EU-parlamentsmedlem William (The Earl of) Dartmouth, der er medlem af det britiske UK Independence Party.

Line varetager bl.a. området „International Handel“ og „udenrigspolitik“.

Sukkertang i tørrerum

Kar til tangsporer i laboratoriet på Agersø

Sukkertang på Omø og Agersø

Projektet „Sunde fødevarer fra Storebælt“ er startet af Slagelse Kommune, og formålet er, at understøtte vækst, erhvervsliv og turisme samt den fremtidige beskæftigelse på Agersø og Omø. Projektet sigter bl.a. på udnyttelse af den sukkertang, de lokale fiskere får i deres net som bifangst, og en produktion af såkaldte tangsporeliner i et nyopsat laboratorium på Agersø Havn.

På Omø er der ved at blive opbygget det nye Havcenter i hallen ved Omø havn, og her vil børn og turister i fremtiden få rig mulighed for at røre ved alt det skønne dyre- og planteliv fra Storebælt. Det er de lokale fiskere og ildsjæle, der vedligeholder de opsatte kar og kan fortælle spændende historier om dyrelivet i de danske bæltet og om fiskerens liv på havet. Omø Havcenter sigter på, at formidle til børn, skoler og turister og skulle mundvandet begynde at løbe, vil der sågar være mulighed for at købe havfrisk fisk på havnen til en favorabel pris.

I Omø Havcenters hal er de lokale skolebørn og ildsjæle i gang med at udsmykke en mur med alverdens fisk og havdyr

Tørreanlæg på Omø

Men det er ikke kun fisk og dyr som findes i Omø Havcenter. Planteriget er skam også repræsenteret og udover at røre ved tang, vil de besøgende have mulighed for at smage på den smagsfulde sukkertang! Sukkertang er sundt og næringsrigt og smager fantastisk. I hallen findes der et tørrerum hvori tangen kan tørres. Tørreanlægget er en del af Sunde Fødevarer fra Storebælt projektet. Tang indgår i ny nordisk mad og kan i øvrigt bruges i alverdens madretter sammen med f.eks. fisk, supper og pasta. Skulle man få lyst til at give sin mad lidt ekstra kant, kan man nu købe tørret sukkertang fra Storebælt hos de lokale fiskere, fiskehandler, købmand eller via nettet hos den kendte tangsælger og kok Anita Dietz.

Tangsporelinelaboratorium på Agersø

På Agersø Havn er opbygningen af et laboratorium til tangsporelineproduktion færdigt. Laboratoriet er bygget i en kølecontainer som er beklædt, så den falder perfekt ind i havnemiljøet. I dette laboratorium vil der i nær fremtid produceres tangsporeliner. Tang formerer sig ved at lave små tangsporer, som i begyndelsen af deres liv svømmer frit omkring. I kar vil sporerne hæfte sig fast på reb og få lov til at spire ind til de er omkring 3 mm lange. Herefter sættes reb med sporer ud i havet så tangplanterne kan vokse sig store og næringsfulde. Efter 6-12 måneder i havet kan tangen høstes. Produktionen er en del af projektet Sunde Fødevarer fra Storebælt. Arbejdet udføres i samarbejde med lokale fiskere, øens beboere, Slagelse Kommune og konsulent og biolog Claus Falconi fra GEMBA Seafood Consulting A/S.

Claus Falconi

Alt malerarbejde udføres!

For 7. år i træk maler „Den sejllende Maler“ på de danske småøer. De fleste jobs har været for private bolig- og sommerhusejere, men også for kro, kirke, redningsstation, købmand, museum, feriecenter, præstegård osv. I år med ny båd så sejlsæsonen og ikke mindst malersæsonen bliver lidt længere.

Med forbehold for vejrets og malerens luner

Tlf 40 55 67 44

www.densejllendemaler.dk

Malmester Henrik Sørensen er medlem af Danske Malermesters Garantiordning

Sejlsplan for 1. halvår 2014

- Uge 14: Ballen på Samsø
- Uge 15: Endelave
- Uge 16: Aarhus
- Uge 17: Tunø og Langør på Samsø
- Uge 18: Sejerø
- Uge 19: Omø og Agersø
- Uge 20: Femø og Fejø
- Uge 21: Strynø
- Uge 22: Avernakø og Lyø
- Uge 23: Endelave
- Uge 24: Tunø
- Uge 25-?: Anholt

Ø-støtte midler – anden runde i 2013

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter uddeler støtte til projekter, der på forskellig vis bidrager til fastholdelsen af den fastboende befolkning på de 27 danske småøer, herunder særligt gennem skabelse og bevarelse af arbejdspladser på øerne.

Ø-støtte midlerne uddeles to gange om året. Ansøgningsfrist til første runde i 2014 var den 17. marts 2014. Det forventes, at næste ansøgningsfrist bliver i oktober 2014.

Oversigt over projekter på de små øer, der har modtaget tilsagn om Ø-støtte i anden runde af 2013:

MINISTERIET FOR
BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER

Ansøger	Projektitel	Bevilling
Den Selvejende Institution Hjarnø Bådhavn	Udvidelse af gæstepladser i Hjarnø Bådehavn samt etablering af vand på broerne	100.000
Nekselø Bådelav	Istandsættelse og udvidelse af Nekselø Lystbådehavn	65.000
Barsø Beboerforening	Fælles WI-FI net på Barsø	25.000
Mandø Brugsforening	Køretailer for transport til Mandø	50.000
Birkholm Beboerforening	Nye faciliteter og opgradering af Birkholm Forsamlingshus	127.500
Sammenslutningen af Danske Småøer	Et løft til småøerne: kompetenceudvikling og strategier	150.000
Aarø Forsamlingshus, Aarøhus	Nyt inventar samt etablering af udsugning til konvektionsovn	56.076
Omø Brugsforening (Let-Køb)	Nyanskaffelse	299.450
Femø Beboerforening	Bedre rammer for sejlere og andre gæster i form af nye udlejningscykler	75.000
Butiksforeningen Askø	Opsætning af solceller og udskiftning af gammelt og nedbrudt tag	287.900
Agersø Beboerforening	Agersø Fælleshus „multihuset“	500.000
Foreningen til bevarelse af Avernakø og Korshavns helårsnærbutik for dagligvarer (Avernakø/Korshavn Butiksforening)	Nødvendige forbedringer af Avernakø Købmandsbutiks faciliteter	148.978
Sejerø Camping	Nye møbler i forsamlingshuset	70.000
Bjørnø Beboerhus a.m.b.a.	Bjørnø Beboerhus – ny udstyr til gavn for bjørnøboere, turister og virksomheder	120.228
Venø Havnehus/Venø Havn	Udvikling af kiosk/grillkøkken til madkøkken	67.265
Kultur- og Aktivitetsudvalget under foreningen Anholt Forsamlingshus	Kultur og aktiviteter i Anholt Forsamlingshus	10.304
Askø Bredbånd (forening under etablering)	Askø Bredbånd	93.750
Lyø Købmandsforening	Fremtidssikring af Lyø Købmandsbutik	379.000
Tunø Købmandsgård	Bevar Tunø Købmandsgård	105.000
Lena Lumby	Bevaring og genåbning af Sejerø Kro	335.100 (lån)
Tunø Bed & Breakfast	Udendørs miljøer for gæster	15.000 (lån)
Iversen & Sønner v. Palle Iversen	Renovering af fiskebutik og udskiftning af gammel kølemaskine (Omø)	228.759 (lån)
Troels Madsen	Culturen, Fur	100.000 (lån)
Orø Kro og Kursuscenter ApS	Kursusfaciliteter, handicapfaciliteter og energioptimering	600.000 (lån)
Sejerø Udviklingsforum	Besøgsslagteri og produktionskøkken på Sejerø	260.000 (lån)
Anholt Cykeludlejning	Udvidelse af Anholt Cykeludlejning	280.000 (lån)

Generalforsamling i småøernes Fødevarenetværk

Småøernes Fødevarenetværk (SFN) holder sin årlige generalforsamling på Aarø d. 29. marts kl. 14.00.

Et hovedtema på generalforsamlingen bliver, om der kan mobiliseres kræfter til en kommende bestyrelse og en beslutning om, hvorvidt SFN skal nedlægges.

Interesserede kan rekvirere materiale og tilmelde sig generalforsamlingen hos SFN's kasserer (sah@aaro-vin.dk) eller formand (horsekaer@hotmail.com).

Vel mødt!

Bestyrelsen for Småøernes Fødevarenetværket

Ferie & Fritid i Bella Centeret

Småøernes Fødevarer-netværk havde en stor, flot stand på messen i Bella Centeret

42.072 personer gæstede ferie- og fritidsmessen i Bella Centeret i januar. Det var 3000 færre end sidste år, til gengæld meldte flere udstillere om bedre salg. Sammenslutningen af Danske Småøer havde fået til huse på fødevarer-netværkets stand. Standen var meget fint opbygget med ruser og net fæstnet i loftet som

hang ned til en lille ø af sten med skaller, tovværk, kæder, balje og lidt drivtømmer. I yderkanten stod udstillerne med smagsprøver og produkter af spegepølse, most, is, tang og vin på kasser, tønder og små borde – en stand man lagde mærke til. Kjeld fra Strynø tøffede en tur rundt med færgen fra bosætningskampagnen.

Vi fik talt med rigtig mange mennesker. En sætning vi hørte tit var „selvfølgelig skal øerne være beboet, men hvorfor skal det være så dyrt at komme til dem?“. Vi fik sat fokus på øerne. Tak til fødevarer-netværket fordi vi måtte være på standen.

Kisser, Baagø

EU kandidaternes syn på småøer

Den 25. maj 2014 er der valg til EU parlamentet. Sammenslutningen af Danske Småøer har i den forbindelse spurgt de danske kandidater, der den 12. februar var opstillet, om deres syn på småøer i en europæisk sammenhæng. (Fristen for at opstille er den 27. april).

Vi har stillet dem følgende tre spørgsmål:

1. Hvis du vælges til Europaparlamentet den 25. maj, vil du så i din kommende position arbejde for at sætte de små øers vilkår på dagsordenen i europæisk sammenhæng?
2. Hvis ja: Hvordan vil du arbejde for småøerne, og hvilket tema ser du som det vigtigste? Hvis nej: Hvorfor ikke?
3. Vil du arbejde for, at der etableres en intergroup* om øer (store som små

øer) efter det kommende EU parlamentsvalg – og deltage aktivt i denne? – Øvrige kommentarer

Vi har modtaget svar fra 22 kandidater, hvoraf 21 har besvaret spørgsmålene. De 21 politikerne er positive overfor at arbejde med småøernes vilkår, om det så skal være i en europæisk sammenhæng eller på nationalt plan. Mange peger på IT-forbindelse og beskæftigelse som afgørende temaer for øerne.

Vi har desværre ikke spaltepads til at bringe svarene her i ø-posten, men du kan finde dem på vores hjemmeside. Klik ind her: www.danske-smaaoer.dk/eu-valg-2014

Tak for svarene til Jeppe Kofod (S); Ole Christensen (S); Christel Schaldemose (S); Britta Thomsen (S); Christian Kjølhede (RV); Thomas Elkjær

(RV); Bendt Bendtsen (K); Tove Videbæk (K); Margrete Auken (SF); Tonni Hansen (SF); Jacob Isøe Klærke (SF); Lave K. Broch (Folkebevægelsen mod EU); Ole Nors Nielsen (Folkebevægelsen mod EU); Thorkil Sohn (Folkebevægelsen mod EU); Morten Messerschmidt (DF); Karsten Lorentzen (DF); Kristina Jørgensen (DF); Ulla Tørnæs (V); Asger Christensen (V); Henrik Frost Rasmussen (V); Jens Rohde (V).

* En intergroup er en arbejdsgruppe, som parlamentsmedlemmer kan etablere inden for et givent emne (f.eks. øers vilkår). En intergroup er ikke et parlamentsorgan, men et forum, hvor der uformelt kan udveksles holdninger og erfaringer om emnet.

LS

LAG-Strategiseminar

Sammenslutningen af Danske Småøer og Småøernes Aktionsgruppe afholder LAG-Strategiseminar 26.-27. april 2014 på Danhostel Svendborg.

Forud for udpegning af et område – i vores tilfælde de 27 medlemsøer i Sammenslutningen af Danske Småøer – skal man i foråret 2014 indsende en begrundet ansøgning for denne nye LAG. Denne ansøgning skal hænge sammen med den strategi, den nye LAG skal have.

Seminarret har til formål at arbejde med en strategi for en ny, kommende småø-LAG (lokal aktionsgruppe). Vi vil på seminarret dels indkredse temaer for en kommende LAG og dels diskutere hvilke metoder en kommende LAG skal benytte i indsatsen.

Vi har derfor bedt hver beboerforening om at udpege en deltager til LAG strategi-seminaret i april.

Yderligere information kan fås på sekretariatet, tlf. 62 51 39 93, sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Småøernes Aktionsgruppe gør klar til at lukke

Bestyrelsen for Småøernes Aktionsgruppe indkalder til generalforsamling den 27. april 2014 i Svendborg. Bestyrelsen vil på generalforsamlingen stille forslag om, at foreningen nedlægges. Foreningens aktiviteter er knyttet til landdistriktsprogrammet og fiskerudviklingsprogrammet (2007-2013), som nu er lukket.

Foreningen blev stiftet som småøernes lokale aktionsgruppe (LAG) i 2007 med det formål at fremme udviklingen på småøerne „i overensstemmelse med Landdistriktsprogrammet 2007-2013 og Fiskerudviklingsprogrammet 2007-2013, herunder at indstille prioriterede projekter til tilskud under programmerne“.

På den baggrund har aktionsgruppen på 6 år fordelt i alt cirka 30 mio. kr. til 170 ø-projekter. Vi har desuden selv gennemført en række aktiviteter og projekter. Vi har bl.a. haft fokus på ø-handlingsplaner, energi-planer, projektudvikling, socialt entreprenørskab, ø-turisme, fødevarerproducenter og andre små ø-virksomheder.

Det næste landdistriktsprogram forventes at komme i gang i efteråret 2014 – og løber til 2020. Den nuværende aktionsgruppe kan ikke godkendes i det nye program. Der skal derfor senere på året etableres en ny småø-aktionsgruppe, som kan søge om at være med i den nye periode.

Bestyrelsen for Småøernes Aktionsgruppe arbejder sammen med Sammenslutningen af Danske Småøer på, at det nye program giver tilskud til småøerne, og at en ny småø-aktionsgruppe kan arbejde på gode vilkår og med midler, der matcher behovene på øerne.

Generalforsamlingen finder sted søndag den 27. april 2014 kl. 13 på Danhostel Svendborg. Bestyrelsen indkalder samtidig til en ekstraordinær generalforsamling, hvor forslaget om foreningens ophør vil blive behandlet – samme sted og umiddelbart efter den ordinære generalforsamling.

Morten Priesholm

Sommerhøjskole på Sejerø uge 27

Temaet for Sommerhøjskolen er Ø-Entrepenørskab og bæredygtig fødevarerfremstilling.

Kurset behandler emner, der handler om, hvordan vi sætter gang i udviklingen på småøer og i landdistrikter.

Der vil være teoretiske oplæg, men deltagerne får også lejlighed til at arbejde praktisk både med fødevarerfremstilling samt udvikling af projektidéer og værtsskabstanken.

Ugen afsluttes med et Event i Kulturhuset, som deltagerne er med til at forberede.

Målgruppen er alle, der interesserer sig for Bæredygtighed, Entrepenørskab og Fødevarerfremstilling – alle der interesserer sig for bæredygtig erhvervsudvikling – alle der går med drømmen om at starte egen virksomhed, eller dem som er i gang og ønsker fornyet inspiration – eller blot dem, der ønsker en lidt anderledes og mere aktiv sommerferie.

Sejerø er øen med flest solskinstimer.

Pris for en uge er kun kr. 3.500 kr. incl. indkvartering, kost og undervisning.

Følg med på vores hjemmeside www.øerneshøjskole.dk, hvor det også er muligt at tilmelde sig. Vi vil løbende informere om programmet, når flere og flere detaljer er på plads.

Nærmere information kan også fås ved henvendelse til formand for bestyrelsen Ditte West på tlf.: 6160 3473 eller mail: dittewest@dittewest.dk

To gange bredbånd

På to af vores mindste øer er det ny lykkedes at få hul på internettet. Med støtte fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter er der etableret bredbåndforbindelser på Askø og Barsø.

Barsø har fået WiFi-net

Barsø Beboerforening har i vinter i samarbejde med en privat leverandør på fastlandet etableret et lokalt WiFi-net på øen med hastigheder på 10/10 Mbit. Selv om hastigheden kun er en tredjedel af regeringens mål for 2015, er den tre til fire gange højere end TDCs bedste bud på en god dag og det til to tredjedele af prisen.

Derfor er det også klart, at samtlige fastboende internetbrugere har sluttet sig til, og sammen med dem er allerede kommet flere fritidsboere.

Som en krølle på halen skal nævnes et åbent hot spot til øens bådehavn, så sejlere og andre gæster får en forbindelse til verden.

Barsø har i dag 22 fastboende. Der er 20 ejendomme heraf er de 11 helårsboliger.

Som i det øvrige samfund er det af vital betydning at vi kan kobles på de digitale baser. Vi har bl.a. tre erhvervs-virksomheder indenfor landbrug og turisme som ellers vil være afskåret fra tålelige it-hjælpe midler, og heller ikke i privaten får man god kontakt med 2-3 Mbit.

„Fælles WI-FI net på Barsø“ er knyttet til et landsbynetværk med efterhånden 110 brugere omkring Aabenraa. Opbygningen har ikke været gratis og er støttet med midler fra udviklingspuljerne. Alene projektet på Barsø har fået 25.000 kr. fra Landdistriktpuljen under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og 5.000 kroner fra Sydbanks fond.

Erfaringerne med nettet er gode. Driften er stabil, og nødvendige tekniske forstyrrelser varsles så vidt muligt, og skulle det gå galt er der ikke langt til leverandøren.

/HL/Barsø

Bredbånd på Askø

Foreningen Askø Bredbånd er under opstart og etableres foråret 2014 - bedre bredbåndsdækning med stor betydning for øens faste og fritidshuseboere. Mere liv til øen – evt. ny bosætning. Proces bredbånd startede efteråret 2013, da SEAS-NVE skulle lægge nye kabler til elnettet på øen. Daværende formand for

sommerhusområdet Askø Strandvig blev kontaktet vedr. gravetilladelse. Den blev givet og Bent Hansen så muligheden for at få lagt fiber i jorden ved samme lejlighed. SEAS-NVE viste stor velvilje, elkabler og fiber er nu næsten klar. Umiddelbar tilkendegivelse af interesse var i en størrelse, der fik SEAS-NVE til at etablere ledningsnettet. Ekstra gunstig situation er, at SEAS-NVE planlægger nyt søkabel i 2014. En udfordring skulle

på plads – etablering af et teknikskab. Det lykkedes at finde et sted – men økonomien skulle findes. Ansøgning til By-, Bolig- og Landdistriktsministeriet gav positivt resultat med støttetildeling. Udformning af foreningens vedtægter er ikke på plads. Her arbejder Bent Hansen som tovholder for projektet, som omfatter både fastboende og fritidshusejere – et vigtigt fælles projekt for øen.

Lisa Mulvad/Askø

Sammenslutningen

af Danske Småøer

Sekretariatet søger ny medarbejder

Sammenslutningen af Danske Småøer er en lille, men traditionsrig og veletableret interesseorganisation, der arbejder for at bevare og udvikle de små øer som levende og bæredygtige helårssamfund. Organisationens øverste myndighed er repræsentanter fra 27 småøers beboerforeninger.

Da vores nuværende kontorassistent efter mange år på posten har besluttet at gå på pension, søger vi en ny kontorassistent til vores sekretariat, der ligger på Strynø i det sydfynske øhav.

Arbejdsområderne omfatter bl.a.:

- Bogføring af Ø-sammenslutningens eget regnskab og egne projektregnskaber samt bogholderi opgaver for en forventet kommende Småøernes Aktionsgruppe (LAG)
- Administration, varetagelse af tilmeldinger mm.
- Telefonpasning, postsortering
- Arkivering og forefaldende kontorarbejde
- Praktisk funktion ved arrangementer af div. art.
- Redigering af hjemmeside samt varetagelse af digital arkivering.

Vi forventer, at du har erfaring med bogholderi og desuden erfaring fra eller forståelse for arbejdet i en lille organisation, hvor samarbejde med frivillige og engagerede øboere er dagligdag. Ansøger skal have evnen til at kunne arbejde selvstændigt, da der vil være perioder, hvor kontorassistenten er alene.

Kontorassistentens arbejdstid er 25 timer/uge med forventet start 1. august 2014 eller snarest derefter.

Sammenslutningen af Danske Småøer kan ikke være lønførende. Til gengæld er der tale om et alsidigt job på en lille arbejdsplads der favner bredt og med kontakt til mange mennesker.

Ansøgningsfrist

Ansøgning sendes til S sammenslutningen af Danske Småøer, Strynø Brovej 12, Strynø, 5900 Rudkøbing eller til sekretariatet@danske-smaaoer.dk. Din ansøgning skal være modtaget senest mandag den 5. maj 2014. Det forventes, at der afholdes jobsamtaler i uge 22.

Vil du høre mere om stillingen, så kontakt sekretariatsleder Lise Thillemann Sørensen, S sammenslutningen af Danske Småøer, ls@danske-smaaoer.dk, tlf. 62 51 39 93. Læs mere om S sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaaoer.dk

Turismeprojektet er nu i gang!

Efter en meget lang proces med at finde projektmidler, skyder vi nu projektet „27 småøer med store oplevelser“ i gang. Projektet udspringer af det forprojekt om turisme, der blev gennemført i 2011-12, og som pegede på nogle særlige muligheder på småøerne. Vi har ikke til projektet opnået de midler vi havde håbet på og har derfor måtte nedskalere projektets omfang. Men nu er vi i gang!

Projektets formål er kort fortalt at skabe mersalg for småøernes turismeaktører bl.a. ved at arbejde med business-to-business (B2B) markedsføring, og skabe synlighed og salg mellem ø-aktørerne og relevante aftagere. Der vil være et særligt fokus på salg af pakketure til grupper. Projektet har som mål at øge kendskabet

til turismeoplevelser på de 27 danske småøer blandt relevante målgrupper og samtidig at øge forbruget blandt turister og dermed sikre øget omsætning for øernes turismeaktører. Projektet omhandler også kvalitetsvurdering og kompetenceudvikling af turistvirksomhederne. Britta Leth er ansat i projektet som turisme-ambassadør for småøerne. Samtidig er Morten Priesholm fra Småøernes Aktionsgruppe knyttet til projektet og skal bl.a. bidrage med sit kendskab til småøernes virksomheder og stå for en del af projektets formidling.

Projektet indledes med et turismeseminar, der afholdes for småøernes turistaktører i Odense den 27. marts.

Turisme-ambassadøren kan i første omgang tilbyde at hjælpe med B2B-salg og markedsføring hos virksomhederne på

fem-seks småøer. Der vil typisk være tale om pakke-produkter, hvor flere ø-virksomheder sammen sælger til rejsearrangører som busselskaber, rejsebureauer og diverse foreninger.

De ø-virksomheder og turismeaktører, som ikke direkte indgår i dette B2B-salg, vil alligevel kunne drage nytte af turismeambassadørens arbejde, og projektets erfaringer og virkemidler vil blive tilgængelige for alle. Ligeledes vil alle turistaktører være velkommen til flere af projektets seminarer.

Projektet er støttet af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Yderligere oplysninger om projektet fås hos Britta Leth, bl@danske-smaaoer.dk, tlf. 40 11 53 62.

LS

Ny turisme-ambassadør for småøerne

Britta Leth er fra 1. marts 2014 ansat til at gennemføre projektet: „27 småøer med store oplevelser“. Hun har 18 års turismeerfaring fra Viborg Turistbureau, heraf de sidste 12 år som turistchef.

Markedsføring, produktudvikling, information og service har været Britta Leths hovedopgaver. Hun har stor erfaring med markedsføringskampagner og finder det vigtigt at bruge såvel online som offline medierne.

Aktiv ferie har været et Britta Leths kerneprodukter til turisterne. Hun har produktudviklet cykel- og vandreture og kombineret disse med natur- og kulturhistorie, så turisten fik en unik og optimal totaloplevelse. Den gode fortælling har været central i Britta Leths formidlingsarbejde.

Britta Leth glæder sig rigtig meget til at komme i gang med opgaverne i projektet og til at lære øerne, virksomhederne og øboerne at kende.

Britta Leth

Bestyrelsen indkalder hermed til
ordinær generalforsamling i foreningen

Småøernes Aktionsgruppe

på Danhostel Svendborg 27. april 2014 kl. 13.00

Dagsordenen for den ordinære generalforsamling er:

1. Valg af dirigent.
2. Forelæggelse af bestyrelsens beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år samt godkendelse heraf.
3. Forelæggelse af årsregnskab og revisionsberetning samt godkendelse af resultatopgørelse og balance.
4. Forelæggelse af driftsbudget for det kommende år samt godkendelse heraf.
5. Indkomne forslag fra bestyrelse eller medlemmer.
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i nævnte rækkefølge og jf. vedtægternes § 9.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Bestyrelsen stiller forslag om foreningens ophør (jf. dagsordenens pkt. 5).

Bestyrelsen indkalder samtidig til ekstraordinær generalforsamling i foreningen
Småøernes Aktionsgruppe den 27. april 2014 på Danhostel Svendborg umiddelbart efter den ordinære generalforsamling.
Dagsordenen for den ekstraordinære generalforsamling er:

1. Valg af dirigent.
2. Indkomne forslag fra bestyrelse eller medlemmer
3. Eventuelt.

Bestyrelsen stiller forslag om foreningens ophør (jf. dagsordenens pkt. 2).

Bestyrelsens forslag til beslutning om foreningens ophør samt foreningens regnskab for 2013 kan findes på
Sammenslutningen af Danske Småøers hjemmeside: www.danske-smaaer.dk

Med venlig hilsen Eva Terkelsen, formand for Småøernes Aktionsgruppe, et@danske-smaaer.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne og Den Europæiske Fiskerifond

Aktionsgruppen er støttet af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
og EU. Danmark og EU investerer i landdistrikter og bæredygtigt fiskeri.

Anholt Børnehave i gang med at bage vikingbrød på bål

Vikinger fra Anholt flytter til Irland

I midten af marts 2014 flytter hele Anholt Skole og Børnehave samt forældre til Bere Island i Irland i ti dage. Anholterne skal gå i irsk skole, afholde workshops i ø-regi og indgå i et andet ø-samfund og lære deres kultur at kende.

Bere Island med 210 beboere er en del af de syv West Cork øer i det sydlige Irland. Øen har en lang historie både

militært og også vikingehistorisk – faktisk er den 23. april 2014 1000 års dagen for det store slag „Battle of Contarf“ mellem bl.a. irere og nordiske folk.

Derfor har Anholt Skole og Børnehave som forberedelse til turen haft tema om vikinger: Hvordan så vikinger ud? hvad spiste de? Hvordan drog de til bl.a. Irland for at handle og plyndre?

Som forprojekt til denne udveksling har dele af personalet allerede været afsted for at møde de irske øboere og få aftaler og møder i stand.

Projektet er støttet af Støtteforeningen for Anholt Skole og Børnehaves udenørsrejser.

ls

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.

Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse
Dorthe Winther, Omø, ans.v.h. 58 19 91 80

Eva Terkelsen, Bjørnø 20 63 15 31
Kirsten Christensen, Baagø 64 71 12 37
Birte Harritsø, Femø 54 71 51 11
Bent Hindrup, Endelave 76 28 01 51
Lone Nielsen, Sejerø 59 59 02 45
Jytte Heglund, Nekselø 59 26 96 06
Henrik Kåg, Bjørnø 26 75 08 12

Redaktør: Lise Thillemann Sørensen

Layout: Erik Steenstrup Dyhr

Foto: Lone Nielsen, Kirsten Rasmussen,
Ø-sammenslutningens billedarkiv.

Ø-Posten udgives med tilskud fra Ministeriet
for By, Bolig og Landdistrikter.

Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: SvendborgTryk. Oplag: 3700

Redaktionen afsluttet 28. februar 2014

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten: Sammenslutningen af Danske Småøer

Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 62 51 39 93

E-mail: sekretariatet@danske-smaaer.dk

Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet
fra Sammenslutningen af Danske Småøer på
www.danske-smaaer.dk